

**Viestintäviraston lausunto Yleisradio Oy:n
vuoden 2010 aikana tarjoamasta julkisesta palvelusta**
(Yleisradion julkisen palvelun kertomus 29.4.2011)

1	TAUSTAA	2
2	VIESTINTÄVIRASTOLLE ANNETTAVAN KERTOMUKSEN TARKOITUS	3
3	KERTOMUKSEN ARVIOINTI	4
3.1	YLEISTÄ.....	4
3.1.1	Arvioinnin rajaus.....	4
3.1.2	Yleistä kertomuksesta	4
3.2	KERTOMUKSESSA ANNETUT TIEDOT JULKISEN PALVELUN TOTEUTUMISESTA	5
3.2.1	Julkisen palvelun rahoituksen suhde julkisen palvelun laajuuteen.....	5
3.2.2	Täyden palvelun ohjelmiston saatavuus.....	12
3.2.3	Julkisen palvelun tavoitteet ja toteuttamistapa	14
3.3	ERIYTTÄMINEN.....	14
3.4	MUUT TELEVISIO- JA RADIOTOIMINNAN VALVONTAAN LIITTYVÄT TIEDOT.....	16
3.4.1	Ohjelmiston eurooppalaisuus ja riippumaton tuotanto	16
3.4.2	Lasten kehitykselle haitallisten ohjelmien sijoittelu	16
3.4.3	Muut asiat	17
4	VIESTINTÄVIRASTON LAUSUNTO	18

LIITTEET

Yleisradion kertomus vuodelta 2010

Yleisradion esityskorvaukset (LIITE 2)

Eriyttämislaskelmat (LIITE 3)

Yleisradion tilinpäätös 31.12.2010

Tilintarkastajan lausunto Yleisradion eriyttämislaskelmista

1 TAUSTAA

Tässä lausunnossa arvioitavana olevasta vuotta 2010 koskevasta julkisen palvelun kertomuksesta säädetään Yleisradio Oy:stä annetussa laissa¹.

Kertomus on järjestyksessä kahdeksas Yleisradio Oy:n (Yleisradio) julkisen palvelun toimintaa koskeva selvitys, jonka yhtiö on antanut Viestintävirastolle. Edellistä, vuoden 2009 kertomusta koskevassa lausunnossaan Viestintävirasto totesi Yleisradion julkisen palvelun toiminnan vuonna 2009 täyttäneen sille viraston valvottaviin kuuluvien säännösten suhteen lainsäädännössä asetetut vaatimukset.

Viestintävirasto esitti valtioneuvostolle 30.9.2010 antamassaan lausunnossa eräitä kehitysehdotuksia. Lausunnon mukaan kertomuksen tietosisältöä eriyttämislaskelmissa tulisi kehittää Viestintäviraston antamien ohjeiden mukaisesti, jotta eriyttämislaskelma antaisi oikeamman kuvan eriytettäviin toimintoihin sitoutuneista varoista ja pääomista. Lisäksi virasto katsoi, että kattavampi kokonaiskuva Yleisradion toiminnan tehokkuudesta ja tuottavuudesta edellyttää, että käytettäviä mittareita kehitetään edelleen. Liikenne- ja viestintäministeriö ei ole antanut lausunnon johdosta kannanottoa.

Yleisradio toimitti Yleisradiolain 12 a §:n mukaisen kertomuksen vuoden 2010 aikana tarjotusta julkisesta palvelusta Viestintävirastolle määräaikaan mennessä 29.4.2011. Kertomukseen sisältyivät seuraavat liitteet: Yleisradion esityskorvaukset (liite 2) eriyttämislaskelmat (liite 3) ja tilintarkastajan lausunto Yleisradion eriyttämislaskelmista. Kertomuksen ohessa toimitettiin myös Yleisradion tilinpäätös 31.12.2010.

---

¹ Laki Yleisradio Oy:stä 1380/1993.

2 VIESTINTÄVIRASTOLLE ANNETTAVAN KERTOMUKSEN TARKOITUS

Yleisradion hallituksen Viestintävirastolle toimittamasta kertomuksesta säädetään Yleisradiolain 6 a ja 12 a §:ssä. Säännösten perusteella Yleisradion on annettava vuosittain huhtikuun loppuun mennessä Viestintävirastolle kertomus edellisen kalenterivuoden aikana tarjotusta julkisesta palvelusta. Yhtiö velvoitetaan esittämään kertomuksessaan ne tiedot, jotka ovat tarpeen Viestintäviraston televisio- ja radiotoiminnan valvontatehtävässä. Viestintäviraston on puolestaan annettava kertomuksesta valtioneuvostolle lausunto syyskuun loppuun mennessä.

Yleisradiosta annettuun lakiin vuonna 2003 tehtyjen muutosten perusteluissa (HE 112/2002 vp.) todetaan, että Viestintävirastolle annettava kertomus poikkeaa sisällöltään eduskunnalle annettavasta kertomuksesta siinä, että virastolle annettava kertomus ei koskisi tarjottujen palvelujen sisältöä tai sisällön arvioimista, vaan yhtiön toiminnan lainmukaisuutta. Lain perusteluissa viitataan EU:n komission julkisten yleisradioyhtiöiden rahoitusta ja toimintaa koskevaan linjaukseen, jonka pohjalta annetussa tiedonannossa² edellytetään riippumattomien toimielinten toteuttamaa valvontaa julkisten radioyhtiöiden tehtävien täyttämisen osalta. Lain perusteluissa mainittu tiedonanto on korvattu uudella komission tiedonannolla 2009/C 257/01 valtioneuvoston soveltamisesta julkiseen yleisradiotoimintaan³. Myös uudessa tiedonannossa pidetään tarpeellisena sitä, että yleisradioyhtiön julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä valvovat yleisradioyhtiöstä riippumattomat toimielimet.

Viestintävirasto arvioi em. nojalla Yleisradion julkisen palvelun vuosittaista kertomusta erityisesti sen suhteen, antaako kertomus riittävästi tietoa yhtiön toiminnasta siltä osin kuin yhtiön toiminnan valvonta on säädetty Viestintäviraston tehtäväksi viestintää koskevissa laeissa. Kyseessä olevat lait ovat laki Yleisradio Oy:stä (1380/1993), laki valtion televisio- ja radiorahastosta (745/1998) sekä laki televisio- ja radiotoiminnasta (744/1998). Lisäksi kertomuksessa annettuja tietoja tarkastellaan Yleisradio Oy:stä annetun lain muutoksen (396/2003) perusteluja (HE 112/2002 vp.) ja muutoksen (635/2005) perusteluja (HE 43/2005 vp.) vasten siltä osin kuin ne koskevat Viestintävirastolle annetun kertomuksen sisältöä.

---

² Komission tiedonanto 2001/C 320/04

³ Komission tiedonanto 2009/C 257/01

3 KERTOMUKSEN ARVIOINTI

3.1 Yleistä

3.1.1 Arvioinnin rajaus

Yleisradio Oy:stä annetun lain 12 a §:n mukaan yhtiön on vuosittain annettava Viestintävirastolle kertomus edellisen kalenterivuoden aikana tarjotusta julkisesta palvelusta. Julkisen palvelun velvoite on määritelty lain 7 §:ssä hyvin laajaksi ja yleisluonteiseksi. Säännös sisältää myös joukon tarkemmin määriteltyjä erityistehtäviä.

Lain 12 a §:ssä mainittuja tietoja, joita Viestintävirasto tarvitsee televisio- ja radiotoiminnan valvontatyössään, ovat ohjelmistojen eurooppalaisuutta ja riippumatonta tuotantoa koskevat kiintiöt, lapsille haitallisten ohjelmien sijoittelun noudattaminen sekä mainontaa ja sponsorointia koskevien säännösten noudattaminen. Näiden lisäksi tässä lausunnossa arvioidaan Yleisradion antaman kertomuksen informatiivisuutta yhtiön ohjelmistojen ja toiminnan osalta yleisesti, ohjelmistojen kustannuskehityksen osalta sekä rahoituksen ja julkisen palvelun laajuuden välisen suhteen osalta. Viimeksi mainitut viraston tietotarpeet on kirjattu erikseen 12 a §:n perusteluihin, joissa perustellaan kertomuksen tarpeellisuutta myös sen mahdollistamalla rahoituksen käytön tarkastelulla.

Viestintävirastolle toimitettava kertomus ja sitä koskeva viraston lausunto kattavat televisiotoiminnan laajemmin kuin mitä televisio- ja radiotoiminnasta annetussa laissa säädetään. Tämä perustuu Yleisradio Oy:stä annetun lain 12 a §:ään ja sen perusteluihin, joissa viitataan kertomuksessa esitettyjen tietojen merkitykseen arvioitaessa tulevaisuudessa erilaisia muutostarpeita.

Edellä esitetyn vuoksi virasto arvioi lausunnossaan myös Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n mukaisiin tehtäviin liittyviä tietoja. Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n valvonta ei sinänsä kuulu Viestintäviraston toimivaltaan. Viestintävirasto ei arvioi lausunnossaan myöskään julkisen palvelun sisältöä. Yleisradiosta annetun lain 7 §:ää koskien lausunnossa arvioidaankin ainoastaan, antaako kertomus riittävät tiedot valtioneuvostolle julkisen palvelun toteutumisesta.

3.1.2 Yleistä kertomuksesta

Yleisradion kertomus vuodelta 2010 noudattaa rakenteeltaan edellisen vuoden kertomusta. Kertomuksessa esitetyt tiedot kattavat keskeiset Viestintäviraston valvonnassaan tarvitsemat tiedot.

Viestintävirasto on arvioinut Yleisradion julkisen palvelun kertomuksen informatiivisuutta vastaavalla tavalla kuin edellisten vuosien kertomuksia. Seuraavissa luvuissa arvioidaan kertomuksessa annettuja tietoja yksityiskohtaisesti. Luvussa 3.2. arvioidaan annettuja tietoja julkisen palvelun toteutumisen kannalta, luvussa 3.3. eriyttämisen kannalta ja luvussa 3.4. muun televisio- ja radiotoimintaan liittyvän valvonnan kannalta.

3.2 Kertomuksessa annetut tiedot julkisen palvelun toteutumisesta

3.2.1 Julkisen palvelun rahoituksen suhde julkisen palvelun laajuuteen

3.2.1.1 Rahoitus

Ohjelmatoiminnan tarjontaa, julkisen palvelun rahoituksen käyttöä ja kehityssuuntia kuvaavassa kertomuksen 5. luvussa Yleisradio on esittänyt tietoja käytettävissä olevista varoista, jotka pääosin koostuvat valtion televisio- ja radorahastosta saaduista varoista. Tämän ohella rahoitus koostuu liiketoiminnan muista tuotoista (ohjelmatuotot, palvelujen myynti, vaihto- ja käyttöomaisuuden myynti, julkisyhteisöiltä saadut avustukset, vuokra- ja muut tuotot). Lisäksi Yleisradion tulokseen ovat vaikuttaneet rahoitustuotoista saadut varat.

3.2.1.2 Ohjelmatoiminta

Yleisradiosta annetun lain 7 §:ään viitaten Yleisradio toteaa ohjelmatoiminnasta, että "Yleisradion koko ohjelmisto (pl. eriytetyt toiminnot) siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen muodostaa tällaisen kattavan, monipuolisen täyden palvelun ohjelmiston kokonaisuuden, jossa myös erilaisille vähemmistöryhmille tarjottava ohjelmisto muodostaa sen elimellisen osan". Samassa luvussa viitataan myös lainsäädännöllä vahvistettuun ja parlamentaarisisessa työryhmässä⁴ ja hallituksen esityksessä⁵ hyväksytyyn täyden palvelun periaatteeseen, joka yhdessä julkisen palvelun erityistehtävien kanssa toteuttaa käytännössä EU:n komission hyväksymän julkisen palvelun laaja-alaisen määritelmän julkisen palvelun⁶ yleisradiotoiminnasta Suomessa.

Kertomuksessa selostetaan televisiotarjonnan monipuolisuutta mittaavan Suomalainen televisiotarjonta-tutkimuksen⁷ tuloksia vuodelta 2009. Tarkastelun kohteena oli kymmenen valtakunnallista, vapaasti saatavilla olevaa kanavaa.⁸ Tulosten mukaan Yleisradio tarjosi kokonaisuutena hyvin kattavan ohjelmakirjon. Yleisradion tarjonta jatkoi viihteellistymistään, mutta faktapainotteista ohjelmistoa oli edelleen puolet tarjonnasta. Lastenohjelmia tarjottiin Yleisradion kanavilla selvästi eniten: Yleisradio vastasi 70 % lastenohjelmatarjonnasta. Yleisradion kanavien kotimaisuusaste oli 46 %. Koko ohjelmiston kanavakohtaisessa tarkastelussa parhaiten selviytyivät TV2- ja FST5-kanavat.

Kertomuksessa on esitetty valtakunnallisten, alueellisten ja digitaalisten radiolähetysten kokonaistuntimäärät vuosilta 2007 - 2010 (taulukot 1 a - b, sivu 16). Luvut on esitetty sekä ohjelma-ajan että lähetysajan tuntimäärinä ja prosenttiosuuksina. Taulukossa on jaoteltu lisäksi suomenkielisen radion ja ruotsinkielisen radion ohjelma- ja lähetysajan tuntimäärät ja suhteelliset osuudet.

⁴ Julkisen palvelun televisio- ja radiotoiminta 2010. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 59/2004.

⁵ HE 43/2005 vp.

⁶ Komission tiedonanto valtioneuvoston päätösten soveltamisesta julkiseen yleisradiotoimintaan 2009/C 257/01.

⁷ Suomalainen televisiotarjonta 2009, liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 22/2010.

⁸ Kanavat olivat: YLE TV1, YLE TV2, YLE FST5, YLE Teema, MTV3, Sub, Nelonen, JIM, Urheilukanava ja The Voice/TV Viisi.

Radion lähetyssaika oli yhteensä 132 827 tuntia. Lähetyssaika kasvoi 0,03 % (34 h) edelliseen vuoteen verrattuna. Radion ohjelma-aika⁹ oli 104 254 tuntia. Ohjelma-aika laski 0,42 % (438 h) edelliseen vuoteen verrattuna. Ohjelma-ajasta suomenkielisen radion osuus oli 82,7 % (86 193 h) ja ruotsinkielisen radion osuus 17,3 % (18 061 h). Suomenkielisen radion ohjelma-aika laski 0,33 % (282 h) ja ruotsinkielisen 0,86 % (156 h) edelliseen vuoteen verrattuna.

Yleisradio Areenassa internet-jakelussa ovat seuraavat kanavat: YLE Radio 1, YleX, YLE Radio Suomi, YLE Radio Vega, YLE Radio Extrem, YLE Puhe, Ylen Klassinen ja YLE Sámi radio. Lisäksi kaikki maakuntalähetykset ja ruotsinkieliset aluelähetykset ovat kuultavissa internetissä.

Kertomusvuonna suomenkielisessä radiotoiminnassa suurin ohjelmaosuus 36,2 % oli viihde-ohjelmistolla. Ruotsinkielisessä radiotoiminnassa tämä osuus oli 35,2 %. Suomenkielisessä toiminnassa toiseksi suurin ohjelmaosuus kotimaan ohjelmatarjonnasta oli uutis- ja ajankohtaisohjelmilla. Niiden osuus ohjelmatunneista oli 28,0 % ja kulttuuriohjelmiston 16,6 %. Ruotsinkielisessä radiotoiminnassa uutis- ja ajankohtaisohjelmiston osuus oli 32,8 % ja kulttuuriohjelmiston 16,8 %.

Televisiolähetysten ohjelmatuntimäärät (YLE TV1, YLE TV2, YLE Teema ja YLE FST5) on esitetty vuosilta 2008 - 2010 (taulukko 2, sivu 17). Tuntimäärien ohella tiedot on annettu myös lähetysten suhteellisina osuuksina. Kokonaistuntimäärä oli 20 480 tuntia ja se kasvoi 1,6 % (323 h) edelliseen vuoteen verrattuna. Ohjelmatunneista suomenkielisten kanavien osuus oli 83,1 % (17 016 h) ja ruotsinkielisen FST5-kanavan osuus 16,9 % (3 464 tuntia). Suomenkielisten kanavien tuntimäärä väheni 0,21 % (36 h) ja ruotsinkielisen kanavan tuntimäärä kasvoi 11,6 % (360 h) edelliseen vuoteen verrattuna.

Yleisradion mukaan suomenkielisessä televisiotoiminnassa suurin osuus 37,2 % oli kulttuuriohjelmistolla. Tämän jälkeen seuraavat asiaohjelmistot 26,4 %, uutis- ja ajankohtaisohjelmat 15,9 %, urheilu-ohjelmistot 7,0 % ja viihdeohjelmistot 5,7 %. Ruotsinkielisessä televisiotoiminnassa suurimmat alueet olivat asiaohjelmistot 34,0 %, kulttuuriohjelmistot 20,8 %, uutis- ja ajankohtaisohjelmat 18,6 % ja lastenohjelmat 13,1 %.

Yleisradio jatkoi YLE TV1-, YLE TV2-, YLE Radio 1 ja YleX-kanavien edelleenlähettämistä matkaviestinverkossa. Toiminta perustuu palveluoperaattori DNAn kanssa tehtyyn sopimukseen. Näitä lähetyksiä ei ole otettu huomioon tuntitaulukoissa.

Edellä mainittujen ohjelmatuntien lisäksi suomenkielisten televisio- ja radiotoimialojen ohjelmatunnit ja suhteelliset osuudet on esitetty ohjelmistoalueittain käyttäen niistä kuutta pääryhmää (taulukot 3 a - 3 b, sivut 18 - 19). Vastaavalla tavalla on esitetty ruotsinkielisen toiminnan ohjelmatunnit ja suhteelliset osuudet (taulukot 4 a - b, sivut 20 - 21). Pääryhmien lisäksi tiedot on annettu myös erityistehtävistä. Taulukoissa esitetyt ohjelmistoalueiden pääryhmät ovat 1) uutis- ja ajankohtaisohjelmat 2) asiaohjelmistot (ml. opetus- ja tiedeohjelmat) 3) kulttuuriohjelmistot 4) lastenohjelmat 5) viihdeohjelmistot ja 6) urheiluohjelmat. Erityistehtäviin on laskettu saamenkieliset lähetykset ja hartausohjelmat.

---

⁹ Ohjelma-aika saadaan, kun lähetyksajasta vähennetään ns. kanavalainat eli samansisältöiset ohjelmat, jotka samanaikaisesti lähetetään usealla kanavalla.

Julkisen palvelun erityistehtävien suorittamisesta on kertomuksessa myös kirjallinen osuus kustakin tehtävästä erikseen, ja sitä käydään läpi seuraavassa osiossa, jossa tummennetut tekstit ovat Yleisradio Oy:stä annetun lain julkisen palvelun erityistehtävistä säätävästä 7 §:stä.

"Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan tulee erityisesti:"

1) tukea kansanvaltaa ja jokaisen osallistumismahdollisuuksia tarjoamalla monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja sekä vuorovaikutusmahdollisuuksia;

Kertomuksessa on esitetty uutis- ja ajankohtaisohjelmien sekä asiaohjelmiston tuntimäärien ja prosenttiosuuksien jakautuminen sekä suomen- että ruotsinkielisessä televisio- ja radiotoiminnassa. Samat luvut löytyvät kertomuksen taulukoista 3 a - b ja 4 a - b. Lisäksi tekstissä todetaan, että Yleisradio seuraa ja käsittelee uutis- ja ajankohtaisohjelmissään sekä suomen että ruotsin kielellä radiossa ja televisiossa kattavasti sekä kotimaisia että kansainvälisiä politiikan, talouselämän ja kulttuurin uutistapahtumia ja kehityskulkuja. Osana uutis- ja ajankohtaisohjelmia Yleisradio lähettää vaaleihin liittyviä vaalitenttejä, keskusteluja ja vaalitulosojelmia, myös tekstitelevisiossa ja internetissä.

Yleisradion mukaan vuorovaikutteisuus yleisön kanssa soveltuu osaan ohjelmistosta. Kertomuksessa mainitaan esimerkkejä televisio-ohjelmista, joissa toimitaan aktiivisessa vuorovaikutuksessa katsojien kanssa.

Radiokanavien vuorovaikutus kansalaisten kanssa kanavoituu muun muassa lähetyksiin, joissa kuuntelijat voivat keskustella eri alojen asiantuntijoiden kanssa, lähetyksiin, joissa pääsisältönä ovat kuuntelijoiden omat mielipiteet ja kertomukset, toiveohjelmiin ja äänestyksiin, kuuntelijoiden keskusteluun kanavien internet-sivustoilla, henkilökohtaiseen kuuntelijapalveluun ja suoraan vuorovaikutukseen erilaisten tapahtumien yhteydessä. Myös näistä mainitaan esimerkkejä.

2) tuottaa, luoda ja kehittää kotimaista kulttuuria, taidetta ja virikkeellistä viihdettä;

Yleisradio kertoo sen koko televisio-ohjelmiston kotimaisuusasteen olleen 48,3 % vuonna 2010. Kotimaisuusaste kohosi 1,9 prosenttiyksikköä edellisvuoteen verrattuna. Kanavittain kotimaisuusaste vaihteli 24,6 %:n (YLE Teema) ja 56,6 %:n (YLE TV2) välillä. Riippumattomien kotimaisten tuottajien osuus kotimaisista ensilähetyksistä (pl. uutiset ja urheilu) oli 27,6 %.

Eri ohjelmatyyppien kotimaisuusasteet olivat seuraavat: ajankohtaisohjelmat 96,1 %, asiaohjelmat 43,3 %, kulttuuriohjelmat 43,0 %, elokuvat 22,0 %, muu draama 13,9 %, lastenohjelmat 36,2 %, opetus- ja tiedeohjelmat 32,8 %, uutiset 93,4 % ja viihdeohjelmat 84,3 %.

Kertomuksessa on esitetty kulttuuriohjelmiston ja viihdeohjelmistojen tuntimäärät sekä suomen- että ruotsinkielisessä televisio- ja radiotoiminnassa. Samat luvut löytyvät kertomuksen taulukoista 3 a - b ja 4 a - b. Tekstissä mainitaan kulttuuriohjelmien koostuvan omatuotantoisesta, hankitusta ja taltiointeihin perustuvasta ohjelmistosta. Lisäksi kertomuksessa todetaan ohjelmiston kattavan niin eri taiteen lajit ja kulttuurin osa-alueet kuin eri ohjelmatyypit taltiointeista kulttuuria käsitteleviin ohjelmiin sekä ottavan huomioon niin kansallisen kuin kansainvälisenkin kulttuurin.

3) ottaa ohjelmistossa huomioon sivistys- ja tasa-arvonäkökohdat, tarjota mahdollisuus oppimiseen ja itsensä kehittämiseen, painottaa lapsille suunnattuja ohjelmistoja sekä tarjota hartausohjelmia;

Näistä erityistehtävistä mainitaan tiede- ja opetusohjelmien sekä lastenohjelmien tuntimäärät suomen- ja ruotsinkielisessä televisio- ja radiotoiminnassa. Lisäksi on esitetty vastaavalla tavalla hartausohjelmien tuntimäärät sekä tiedot eri uskontokunnille tarjottujen hartausohjelmien määristä.

Kertomuksen mukaan tasa-arvo- ja moninaisuustyötä edistettiin yhtiön ohjelmatoiminnassa muun muassa jatkamalla venäjänkielisten uutisten, viittomakielisten uutisten ja romanikielisten Romano Mirits -uutisten tekemistä. Radio- ja televisio-ohjelmissa tasa-arvotema käsitellään monin eri tavoin eri ohjelmistoalueilla. Vähemmistöt ja valtaväestötemat tuotiin keskusteluun mm. eri ohjelmasarjojen avulla.

4) kohdella ohjelmatoiminnassa yhtäläisin perustein suomen- ja ruotsinkielistä väestöä, tuottaa palveluja saamen, romanin ja viittomakielellä sekä soveltuvien osin myös maan muiden kieliryhmien kielellä;

Eri kieliryhmille (ruotsin-, saamen-, venäjän- ja englanninkieliset) tarjotusta ohjelmistosta on esitetty tuntimäärät ja selostus ohjelmatarjonnasta.

Radiotoiminnassa ruotsinkielisellä toiminnalla on täytenä palveluna kaksi radiokanavaa (YLE Radio Vega ja YLE Radio Extrem). Televisiossa YLE FST5 on täyden palvelun kanava.

Saamenkielinen ohjelmisto koostuu uutis-, ajankohtais-, kulttuuri-, viihde-, lasten-, nuorten- ja hartausohjelmista. Saamenkielisiä televisiouutisia voi myös katsoa YLE Arenassa. Saamen radion internetsivuilla voi kuunnella radiouutisia, jotka ovat saatavissa myös tekstimuodossa.

Romaniväestölle suunnattua ohjelmaa esitetään YLE Radio 1:ssä viikoittain. Ohjelmassa kuullaan myös romaninkieliset uutiset.

Viittomakielisten uutiset lähetetään päivittäin YLE TV1:ssä. Uutiset ovat nähtävissä myös YLE Arenassa. Jääkiekon, jalkapallon ja salibandyn MM-lähetyksissä oli viittomakieliset urheiluselostukset.

Venäjänkielisiä uutisia (Novosti po-ruski) ja englanninkielisiä uutisia (YLE News) lähetetään päivittäin YLE Radio 1:ssä.

5) tukea suvaitsevaisuutta ja monikulttuurisuutta sekä huolehtia ohjelmatarjonnasta myös vähemmistö- ja erityisryhmille;

Kertomuksen mukaan monikulttuurisuuteen liittyviä aiheita käsiteltiin vuoden aikana lukuisissa radio- ja televisio-ohjelmissa ml. uutis- ja ajankohtaisohjelmistot.

Tekstitettyjen ohjelmien osuus Yleisradion kanavilla oli kokonaisuudessaan 75 %. Tekstitykset jakautuvat käänös-, ohjelma- ja äänitekstitykseen.

Kertomuksessa todetaan, että lähes kaikissa Yleisradion suomenkielisillä televisiokanavilla lähetettävissä ulkomaisissa ohjelmissa on käänöstekstit suomeksi. Ruotsinkielisen YLE FST5:n kaikki omatuotantoiset ohjelmat tekstitetään suomeksi (lukuun ottamatta uutisia, muita suoria lähetyksiä ja lastenohjelmia). Lisäksi YLE FST5:n vieraskieliset ohjelmat tekstitetään tai selostetaan ruotsiksi ja kaikki paitsi pienille lapsille suunnatut ohjelmat myös suomeksi. Pienille lapsille ohjelmat versioidaan (esim. dubbaamalla) ruotsiksi.

Kuulorajoitteisille tarkoitetun ns. ohjelmatekstityksen määrä suomen- ja ruotsinkielisestä ohjelmistosta oli 20 % (lukuun ottamatta musiikki-, urheilu- ja lastenohjelmia). Kertomuksessa on esitetty ohjelmatekstityksen tuntimäärät vuosilta 2008 - 2010. Kertomusvuonna tekstitystä oli kaikkiaan 2 185 tuntia. Tuntimäärä kasvoi 0,37 % (8 h) edellisvuodesta. Ohjelmatekstitystä oli saatavissa seuraavasti: YLE TV1-kanavalla 932 ohjelmatuntiin, YLE TV2-kanavalla 703 tuntiin, YLE Teemalla 254 tuntiin ja YLE FST5-kanavalla 296 tuntiin.

Kertomuksessa on esitetty äänitekstityksen tuntimäärät vuosilta 2008 - 2010. Äänitekstityksessä ruudulla näkyvä teksti kuuluu synteettisenä puheena. Äänitekstityksiä on vuodesta 2010 saakka tarjottu kaikkiin ulkomaankielisiin, suomeksi tai ruotsiksi tekstitettyihin ohjelmiin. Poikkeuksena uutisten käänöstekstitykset, jotka lähetetään sellaisella tekniikalla, joka ei mahdollista äänitekstitystä. Äänitekstitystä oli kaikkiaan 8 641 tuntia. Tuntimäärä kasvoi 15,9 % (1 186 h) edellisvuodesta. Äänitekstitystä oli saatavissa seuraavasti: YLE TV1-kanavalla 3 079 ohjelmatuntiin, YLE TV2-kanavalla 2 154 tuntiin, YLE Teemalla 2 816 tuntiin ja YLE FST5-kanavalla 592 tuntiin.

Yleisradio on myös kokeillut näkövammaisille suunnattua kuvailutulkkausta. Ohjelman visuaalisia elementtejä kuvataan sanallisesti niissä kohtauksissa, joissa ei ole dialogia. Kertomusvuonna kuvailutulkattuna lähetettiin elokuva Postia pappi Jaakobille ja televisiosarja Tauno Tukevan sota.

6) edistää kulttuurien vuorovaikutusta ja ylläpitää ulkomaille suunnattua ohjelmatarjontaa;

Yleisradion televisio-ohjelmista 52,0 % oli ulkomaisia vuonna 2010. Ulkomaisuusaste pienentyi 2,0 prosenttiyksikköä edellisvuoteen verrattuna. Kertomuksessa esitetään ulkomaisten ohjelmien prosenttiosuukien jakautuminen eri alkuperämaihin.

TV Finland on Euroopassa asuvia suomalaisia palveleva maksullinen satelliittikanava. Kanava on digitaalisessa jakelussa vapaasti nähtävissä maanpäällisessä verkossa Suur-Tukholman alueen lisäksi Västeråsin ja Uppsalan alueella ja muualla Ruotsissa lisäksi suurehkoissa joukossa kaapelitelevisiojärjestelmiä. TV Finlandin ohjelmisto koostuu YLE TV1:n, YLE TV2:n ja MTV3:n suomenkielisistä ohjelmista sekä YLE FST5:n ruotsinkielisistä uutislähetyksistä.

TV Finlandin satelliittinäkyvyys kattaa koko Euroopan, Kanariansaarilta alkaen Lähi-itään asti. TV Finlandin ohjelmakortilla kuulee myös YLESAT1- ja YLESAT2-radiokanavat.

YLE ulkomailla palvelee ulkomailla olevia suomalaisia satelliitti-, matkaviestin- ja internetjakelun välityksellä. Yleisradion satelliittijakelu (radio) kattaa Euroopan, Pohjois-Amerikan (osan päivää), Aasian ja Australian.

Kertomusvuonna ulkomaanlähetysten määrä oli 37 579 tuntia. Tuntimäärä oli sama kuin edellisenä vuonna.

Yleisradion kaikki radiokanavat YLE Mondo lukuun ottamatta olivat kuultavissa internetissä. YLE Mondo on lisäpalvelu, joka tarjoaa vieraskielisiä radiolähetyksiä digitelevisiosta kautta koko maassa ja Helsingissä ULA-jakeluna 24 tuntia vuorokaudessa.

Lisäksi Yleisradio lähetti Ruotsin julkisen palvelun television SVT:n SVT World -kanavaa. Kanava lähetti 8 209 tuntia ohjelmaa ja 13 tuntia teksti-tv- uutissähkeitä. Maanpäällisten lähetysten vastaanottamiseksi tarvitaan operaattori PlusTV:ltä hankittava kortti. Näkyvyysalue oli 99,9 % vuonna 2010.

7) välittää asetuksella tarkemmin säädettäviä viranomaistiedotuksia ja varautua televisio- ja radiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa;

Kertomuksessa on annettu tiedot vuoden 2010 aikana välitettyjen viranomaistiedotteiden ja hätätiedotteiden määristä sekä kuvaus toiminnoista, jotka on varauduttu hoitamaan poikkeusoloissa.

Viestintäviraston arvio:

Yleisradion kertomus antaa riittävät tiedot julkisen palvelun ohjelmatarjonnasta, tarjonnan määristä ja kehityksestä sekä kohdissa 1 - 7 käsiteltyjen erityistehtävien toteuttamisesta.

3.2.1.3 Julkisen palvelun rahoituksen käyttö

Kertomuksen rahoituksen käyttöä koskevan osion alussa on selostettu, mistä Yleisradion varat muodostuvat. Tämän jälkeen on esitetty eri ohjelmistoalueille käytetyt varat kokonaisuudessaan eriteltynä televisio-, radio- ja internet-toimintaan (taulukko 5) sekä vastaavalla tavalla eriteltynä suomenkielisen toiminnan kustannukset (taulukko 6) ja ruotsinkielisen toiminnan kustannukset (taulukko 7).

Eräistä erityistehtävistä (hartausohjelmat, eri kieliryhmille tarjotut palvelut, viranomaistiedotukset, Radio Finland ja TV Finland) syntyvät kustannukset on esitetty eriteltynä suomenkieliseen radio- ja televisiotoimintaan (taulukko 8). Lisäksi on esitetty kokonaiskustannukset erityistehtävien hoitamisesta suomen- ja ruotsinkielisessä radio- ja televisiotoiminnassa (taulukko 9).

Televisiotoiminnan suomenkielisen ohjelmatarjonnan määrä säilyi edellisvuoden tasolla. Ruotsinkielisen ohjelmatarjonnan määrä kasvoi 11,6 % (360 h). Ohjelmatunteja oli suomenkielisillä kanavilla 17 016 tuntia ja ruotsinkielisellä kanavalla 3 464 tuntia. Suomenkielisillä televisiokanavilla suhteellisesti eniten kasvoivat urheiluohjelmien tuntimäärät ja suhteellisesti eniten vähenivät viihdeohjelmien tuntimäärät. Ruotsinkielisellä kanavalla suhteellisesti eniten kasvoivat uutis- ja ajankohtaisohjelmien tuntimäärät ja suhteellisesti eniten niistä vähenivät viihdeohjelmien tuntimäärät.

Radiotoiminnan suomenkielisen ohjelmatarjonnan määrä väheni 0,3 % (282 h) edellisvuoteen verrattuna. Ruotsinkielisen ohjelmatarjonnan määrä väheni 0,9 % (156 h). Ohjelmatunteja oli suomenkielisillä kanavilla 86 193 tuntia ja ruotsinkielisillä kanavilla 18 061 tuntia. Suomenkielisillä radiokanavilla suhteellisesti eniten kasvoivat urheiluohjelmien tuntimäärät ja suhteellisesti eniten laskivat asiaohjelmistojen ja lastenohjelmien tuntimäärät. Ruotsinkielisillä kanavilla suhteellisesti eniten kasvoivat urheiluohjelmien sekä uutis- ja ajankohtaisohjelmien tuntimäärät ja suhteellisesti eniten laskivat asiaohjelmistojen ja viihdeohjelmistojen tuntimäärät.

Yleisradion mukaan ohjelmistoalueista eniten varoja käytettiin uutis- ja ajankohtaistoimintaan (17,2 % kokonaiskustannuksista), toiseksi eniten kulttuuriohjelmistoon (10,9 %) ja kolmanneksi eniten urheiluohjelmistoon (9,0 %).

Viestintäviraston arvio:

Tiedot julkisen palvelun rahoituksen käytöstä ovat riittävät.

3.2.1.4 Tuottavuus ja tehokkuus

Yleisradio toteaa tarkastelevansa tuottavuuden kehitystä sekä yhtiörakenteen että radio- ja televisiokanavien ohjelmatunnin hinnan kautta. Näkökulmana on, mitä televisiomaksuilla tuotetaan tarkasteluvuonna verrattuna vertailuvuoteen 2000. Radio- ja televisiokanavien ohjelmatunnin hinnan kehitys kuvaa toimintaprosessien tehokkuuden kehitystä. Yhtiötason tarkastelun mittarit ovat operatiivisen toiminnan kulut (kuviot 1 ja 2, sivu 39), aikapalkkaisen työvoiman käyttö (kuvio 3, sivu 40) ja em. resursseilla tuotetut ensilähetykset¹⁰ (kuvio 4, sivu 40). Radio- ja televisiokanavien ohjelmatunnin hinnat (pl. ulkomaanlähetykset) on esitetty vuosilta 2007 - 2010. Hinnat on esitetty myös ohjelmatyypeittäin (kuviot 5 ja 6, sivu 42).

Kertomuksen mukaan operatiivisen toiminnan kulut on pidetty lähes vuoden 2001 tasolla. Ensilähetysten volyymi on kasvanut 15,6 % ja aikapalkkaisen työvoiman käyttö on laskenut 18,6 % (816 henkilötyövuodella) verrattuna vuoteen 2000. Lähetystunnin keskihinta on pysynyt ennallaan radiossa ja noussut televisiossa 9,2 % edellisvuoteen verrattuna. Merkittävin syy television ohjelmatunnin hinnan nousuun on ollut poikkeuksellisen kallis urheiluvuosi. Televisiossa tarjottavien ohjelmatuntien keskihinta on noin 14-kertainen radiossa tarjottavien ohjelmien tuntihintaan nähden.

---

¹⁰ Ensilähetys on ohjelma, joka lähetetään Yleisradion kanavilla ensimmäisen kerran. Ensilähetysten tuntimäärä ei sisällä ulkomailla tapahtuneiden kansainvälisten urheilutapahtumien televisiointeja.

Viestintäviraston arvio:

Yleisradio on kertomuksessaan esittänyt toiminnan tuottavuutta kuvaavana mittarina sitä, mitä televisiomaksulla tuotetaan. Tuottavuutta on tarkasteltu tässä yhteydessä yhtiökokonaisuuden näkökulmasta. Tässä tarkastelussa televisiomaksutuottoja on verrattu operatiivisen toiminnan kuluihin. Lisäksi kertomuksessa on esitetty henkilöstön kehitystä sekä vakinaisen henkilöstön lukumäärällä mitattuna että muunnettuna henkilötyövuosiksi. Jälkimmäinen sisältää vakinaisen henkilöstön lisäksi myös aikapalkkaisen työvoiman. Tuotoksena on kuvattu ensilähetysten eli Yleisradiossa ensimmäistä kertaa lähetettävien ohjelmien lukumäärän muutos verrattuna vuoteen 2000. Toimintaprosessien tehokkuuden kehitystä kuvaavana mittarina on esitetty ohjelmatuntien keskimääräiset hinnat radiossa ja televisiossa vuodesta 2007 lukien.

Tuottavuutta ja tehokkuutta kuvaavat mittarit tarjoavat vertailutietoa, joka mahdollistaa pidemmän aikavälin kehityksen tarkastelun. Vuositason tuloksiin vaikuttavat kuitenkin myös merkittävät ulkoiset tekijät (esimerkiksi poikkeuksellisen kalliit urheiluohjelmat), jotka eivät sinällään mittaa yhtiön toiminnan tuloksellisuutta tai tehokkuutta. Mikäli valtioneuvosto pitää tarpeellisena nykyistä kattavamman kokonaiskuvan saamista yhtiön toiminnan tehokkuudesta tai tuottavuudesta, tulisi nykyisiä melko karkean tason mittareita kehittää edelleen.

3.2.2 Täyden palvelun ohjelmiston saatavuus

Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n mukaan "yhtiön tehtävänä on tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin".

Kertomuksen mukaan Yleisradio haluaa taata yleisölle mahdollisuuden vastaanottaa ohjelmia eri tavoin. Yleisradio tarjoaa ohjelmiaan ja palvelujaan televisio- ja radioverkoissa, internetissä, matkaviestinverkoissa ja tallenteina. Lisäksi Yleisradio tuottaa ja tarjoaa televisio- ja radio-ohjelmistoon liittyviä oheis- ja lisäpalveluja.

Kertomuksen luvussa 10 selostetaan ohjelmiston saatavuutta. Kertomusvuonna 95 % yli 15-vuotiaista seurasi Yleisradion ohjelmistoja ja palveluja vähintään viikoittain. Yleisradion televisiokanavien päivittäinen tavoitavuus oli 60 % ja viikoittainen tavoitavuus 87 % yli 4-vuotiaista suomalaisista. Radiokanavien tavoitavuusluvut olivat vastaavasti 44 % ja 63 % yli 9-vuotiaista. Tavoitavuusluvut pysyivät televisio- ja radiokanavilla lähes edellisvuotisella tasolla.

Suomenkielisten televisiokanavien päivittäisestä katseluajasta Yleisradion kanavien osuus oli 45 % ja radiokanavien päivittäisestä kuunteluajasta 53 %. Televisiokanavien osuus nousi 1,3 prosenttiyksikköä ja radiokanavien osuus 1,0 prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna. Yleisradion kahden ruotsinkielisen radiokanavan osuus kuuntelusta oli 67 %. Television katselusta ruotsinkielisen YLE FST5:n osuus oli 7 %. Radiokanavien osuus nousi 4 prosenttiyksikköä ja YLE FST5:n osuus pysyi ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna.

Kertomuksen mukaan Yleisradion televisiokanaviin ollaan kokonaisuutena varsin tyytyväisiä. Kaikkiaan 88 % yli 15-vuotiaista katselijoista, kuuntelijoista ja internetin käyttäjistä on vähintään melko tyytyväisiä Yleisradion television, radion ja uusien palvelujen tarjontaan kokonaisuutena. Tyytyväisyys on pysynyt samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Yleisradion ruotsinkielisen television katsojista, radion kuuntelijoista tai internetin käyttäjistä 96 % on vähintään melko tyytyväisiä Svenska YLE:n tarjontaan.

Yleisradion osuus television katseluun käytetystä ajasta vaihtelee. Suurimmillaan se on yli 65-vuotiailla (62 %) ja pienimmillään 15 - 24-vuotiaiden joukossa (18 %). Myös radion kuuntelusta Yleisradion osuus on suurimmillaan yli 65-vuotiailla (83 %). Ikäryhmässä 15 - 24-vuotiaat osuus on 23 %. Pienimmillään se on 9 - 14-vuotiailla (18 %).

Katsojilla ja kuuntelijoilla on mahdollisuus ottaa yhteyttä Yleisradioon joko puhelimitse, sähköpostin välityksellä tai internetin kautta. Yleisöjen puheluita vastaanotetaan YLE ohjelmalautteessa. Kertomusvuonna radiopalautteen määrä oli noin 30 000 puhelua ja televisiopalautteen määrä noin 35 000 puhelua. Ruotsinkielisiä ohjelmia ja palveluja koskeviin palautteisiin tai tiedusteluihin vastataan Svenska YLE:n omassa palautepuhelimessa. Puheluita tuli yli 1 000 ja sähköpostiviestejä yli 10 000. Näihin yleisöpalauttepalveluihin tulevien palautteiden lisäksi palautetta kohdistuu suoraan kanavajohdolle, toimituksiin ja myös ohjelmantekijöille; tätä palautetta ei tilastoida. Sähköpostipalautteeseen vastattiin 35 000 kertaa. Uutena yleisöpalautteen palvelumuotona on kehitetty Areena.info, joka auttaa YLE Areenan ja internetin käyttöön liittyvissä ongelmatilanteissa. Yhteydenottoja Areena.infoon tuli sähköpostilla sekä web-lomakkeella 1 500 kappaletta kuukaudessa. Lisäksi Yle.fi-toimitus eli Yleisradion nettietusivun toimitukseen tuli noin 2 000 asiakaspalautetta.

Yleisradion internetsivujen kävijämäärä on edelleen jatkanut kasvuaan. Kävijöiden määrä Yleisradion sivustoilla oli viikoittain keskimäärin noin 1 460 000 eri kävijää. Kävijöiden määrä kasvoi lähes 18 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Kertomusvuonna 63 % väestöstä ilmoitti olevansa vähintään tyytyväisiä televisiomaksulle saamaansa vastineeseen. Luku on 5 prosenttiyksikköä pienempi kuin edellisenä vuonna.

3.2.2.1 Digitaalisiin televisiolähetysiin siirtyminen sekä näkyvyyden ja kuuluvuuden kehitys

Yleisradio ja Digita solmivat uuden jakelupalvelusopimuksen vuosille 2010 - 2016. Sopimus varmistaa nykyisen lähetysteknologian käytön Yleisradion peruspalveluiden osalta vuoden 2016 loppuun saakka. Samassa yhteydessä tuli voimaan Digita Oy:n uuden toimiluvan mukainen velvoite järjestää uusille yli 50 asukkaan katvealueille Yleisradion kanavien näkyvyys.

Kertomuksen mukaan Yleisradion, Nelonen Median ja Canal Digitalin kanssa vuonna 2005 sovittua katvealuepakettijärjestelyä on jatkettu. Järjestelyssä kuluttajille myönnetään satelliittikatselupaketti 60 euron hintaan. Yhteensä katvealuepaketteja on myönnetty 1 652 kappaletta.

YLE Radio Suomen/Radio Perämeren kuuluvuutta parannettiin Tornion ja Kemian alueella ja YLE Radio Suomen/Ylen läntisen kuuluvuutta Hangossa lisälähettimen ansiosta. Lisäksi Näätämissä radiolähetysten lähetyspaikkaa siirrettiin kuuluvuuden parantamiseksi.

Viestintäviraston arvio:

Kertomuksessa esitetyt tiedot täyden palvelun ohjelmiston saatavuudesta ja digitaalisiin televisiolähetysiin siirtymisestä ovat riittävät.

3.2.3 Julkisen palvelun tavoitteet ja toteuttamistapa

Yleisradion kertomuksen luvussa 2 kuvataan julkisen palvelun tavoitteita yhtiössä. Kertomuksessa todetaan Yleisradion hoitavan sille lainsäädännössä osoitettuja julkisen palvelun yleisradiotoiminnan tehtäviä, muita sille osoitettuja julkisen palvelun tehtäviä (SVT World) ja yhtiöjärjestyksen mukaista julkisen palvelun yleisradiotoimintaa tukevaa muuta toimintaa.

Kertomuksen luvussa 3 kuvataan julkisen palvelun yleisradiotoiminnan ohjaus- ja vastuujärjestelmä.

Kertomuksen luvussa 4 selostetaan laajasti yhtiön tulevaisuudennäkymiä. Yleisradion mukaan sen panostus kotimaiseen sisällöntuotantoon on merkittävä, noin 80 % kotimaisesta televisiotuotannosta ja melkein kaikki toimitetuista radio-ohjelmista ovat Yleisradion tuottamia.

Viestintäviraston arvio:

Kertomuksessa esitetyt julkisen palvelun tavoitteita ja toteuttamistapaa koskevat tiedot ovat riittävät.

3.3 Eriyttäminen

Yleisradiosta annetun lain 7 a §:n perusteella yhtiön tulee eriyttää televisio- ja radiotoiminnan julkisesta palvelusta muu julkinen palvelu. Eriyttämällä tarkoitetaan 7 a §:ssä sitä, että eriytettävälle toiminnolle laaditaan tilikausittain tuloslaskelma ja tase. Tuloslaskelman ja taseen tulee olla yhtiön kirjanpidosta johdettavissa ja ne on laadittava soveltuvin osin kirjanpitolaian (1336/1997) säännösten mukaisesti. Lain 8 §:n perusteella myös muu toiminta kuin 7 §:n mukainen julkinen palvelu tulee eriyttää kirjanpidossa julkisen palvelun toiminnasta.

Yleisradion antaman kertomuksen eriyttämistä koskevaan osioon on liitetty eriyttämistä koskeva tilintarkastajan lausunto sekä eriytetyt tuloslaskelma ja tase. Tilintarkastajan lausunnossa todetaan, että Yleisradio on määrittellyt eriyttämisperiaatteet julkisen palvelun toiminnalle ja muulle toiminnalle sekä laatinut eriyttämislaskelmat. Lausunnon mukaan käytetyt periaatteet noudattavat olennaisilta osiltaan Viestintäviraston yleisohjeessa esitettyjä eriyttämislaskelmien yleisiä laadintaperiaatteita ja että eriyttämislaskelmat perustuvat Yleisradion kirjanpitoon.

Eriytetty tuloslaskelma ja tase on laadittu siten, että Yleisradio on jaotellut liiketoiminnot julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaan, muuhun julkiseen palveluun ja muuhun toimintaan. Lisäksi Yleisradio on esittänyt tuloslaskelmat, jossa muun julkisen palvelun toiminnot (7 a §) ja muun toiminnan palvelut (8 §) on eriytetty tuotteittain.

Yhtiö ei tarjoa viestintämarkkinalain (393/2003) 2 §:ssä tarkoitettua verkkopalvelua, joten lain 8 a §:n mukaista verkkopalvelun eriyttämistä ei tehdä.

Viestintäviraston arvio:

Viestintävirasto on arvioinut Yleisradion toimittamien taseen ja tuloslaskelmien rakennetta. Viestintävirasto ei ole analysoinut laskelmien sisältämiä lukuja tarkemmin.

Yleisradio on esittänyt laskelmat pääosin Viestintäviraston yhtiölle antaman ohjeistuksen¹¹ mukaisesti.

Kertomuksen liitteenä olevassa eriytetyssä tuloslaskelmassa tuotot muodostuvat liikevaihdosta ja liiketoiminnan muista tuotoista. Kuluista eritellään henkilöstökulut, poistot ja arvonalentumiset, esityskorvaukset sekä liiketoiminnan muut kulut. Eriytetty tuloslaskelma noudattaa yhtiön virallisen tilinpäätöksen erittelytarkkuutta.

Yleisradion laatimassa eriytetyssä taseessa pysyvät vastaavat on jaettu julkisen palvelun tv- ja radiotoiminnan, muun julkisen palvelun ja muun toiminnan kesken. Taseen vaihtuvat vastaavat ja vastattavaa puoli on kokonaisuudessaan kohdennettu vain julkisen palvelun tv- ja radiotoiminnalle. Viestintävirasto toteaa, ettei Yleisradio Oy:n laatima eriytetty tase tästä syystä johtuen anna oikeaa kuvaa eriyttäviin toimintoihin sitoutuneista varoista ja pääomista. Eriytetty tase noudattaa yhtiön virallisen tilinpäätöksen erittelytarkkuutta.

Kuten aikaisemmissa lausunnoissa on todettu, eriytetty tuloslaskelma ja tase eivät yksinään mahdollista lain 7 a §:n ja sen perustelujen edellyttämää palvelujen myynnin tasapuolisten ehtojen toteutumisen arviointia. Laskelmien perusteella voidaan todeta, että Yleisradion tuotot lain 8 §:n mukaisista muun toiminnan toiminnoista kattavat kokonaisuudessaan niiden kulut. Lisäksi voidaan todeta, että eriyttämisvelvollisuuden piiriin kuuluva muu toiminta (8 §) on julkisen palvelun televisio- ja radiotoimintaan verrattuna vähäistä muun muassa taseen loppusummalla mitattuna.

---

¹¹ Viestintäviraston Kirje Yleisradiolle dnro 1449/9220/2009, 30.9.2009.

3.4 Muut televisio- ja radiotoiminnan valvontaan liittyvät tiedot

3.4.1 Ohjelmiston eurooppalaisuus ja riippumaton tuotanto

Kertomuksen luvussa 6 selostetaan televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 16 ja 17 §:ssä säädettyjen ohjelmiston eurooppalaisuutta ja riippumatonta tuotantoa koskevien kiintiöiden täyttymistä.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain mukaan televisiotoiminnan harjoittajan on varattava eurooppalaisille ohjelmille¹² suurin osa vuosittaisesta lähetyksajastaan. Vastaavasti televisiotoiminnan harjoittajan on varattava riippumattomien tuottajien tuottamille ohjelmille 15 % lähetyksajastaan. Lisäksi riippumattomasta tuotannosta puolet on oltava viimeisen viiden vuoden aikana tuotettuja.

Yleisradion mukaan televisiolähetyksien keskimääräinen eurooppalaisuusaste oli 84,4 % (taulukko 10). Eurooppalaisuusasteet olivat: YLE TV1-kanava 90,5 %, YLE TV2-kanava 76,1 %, YLE Teema 80,7 % ja YLE FST5 91,6 %.

Riippumattomien eurooppalaisten tuottajien osuus ohjelmatuotannosta oli Yleisradion televisiokanavilla 33,1 % (taulukko 11). YLE TV1-kanavalla osuus oli 27,8 % ja YLE TV2-kanavalla 33,8 %, YLE Teemalla 37,4 % ja YLE FST5:llä 36,4 %. Riippumattomasta tuotannosta yhtiö arvioi yli 50 % olleen uutta tuotantoa.

TV-Finland-kanavalla lähetettyjen Yleisradion ohjelmien eurooppalaisuusaste (pl. uutiset, urheilutapahtumat ja viihdepelit) oli 93 % vuonna 2010. Eurooppalaisten riippumattomien ohjelmien osuus oli 30 %. Riippumattomasta tuotannosta yhtiö arvioi yli 50 % olleen uutta tuotantoa.

Viestintäviraston arvio:

Yleisradion televisiokanavat ovat täyttäneet ohjelmiston eurooppalaisuutta ja riippumatonta tuotantoa koskevat vaatimukset.

3.4.2 Lasten kehitykselle haitallisten ohjelmien sijoittelu

Kertomuksen luvussa 8 selostetaan, miten lasten kehitykselle haitallisten ohjelmien sijoittelusta on yhtiössä huolehdittu. Lisäksi on selostettu yhtiön sisäisiä käytännön toimenpiteitä ohjelmia sijoiteltaessa.

Viestintäviraston arvio:

Lasten kehitykselle haitallisten ohjelmien sijoittelua koskevat tiedot ovat riittävät.

---

¹² Vuosittaiseen lähetyksaikaan ei lueta uutisille, urheilutapahtumille, kilpailunomaisille viihdeohjelmille, mainoksille, tekstitelevisiolähetyksille tai teleostoslähetyksille varattua aikaa.

3.4.3 Muut asiat

Mainontaa ja sponsorointia koskevan kiellon noudattamista ja valvontaa yhtiössä selostetaan kertomuksen luvussa 7.

Kertomuksen luvussa 9 kerrotaan hallintoneuvoston hyväksymästä ohjelmatoiminnan säännöstöstä, johon Yleisradion julkaisutoiminnassa ja toimitustyössä noudatettavat journalistiseettiset periaatteet sisältyvät.

Julkisen sanan neuvosto antoi Yleisradiolle yhden langettavan päätöksen vuonna 2010.¹³

Viestintäviraston arvio:

Tiedot Yleisradion menettelyistä mainonta- ja sponsorointikiellon noudattamiseksi sekä tiedot ohjelmatoiminnan itsesäätelystä ovat riittävät.

---

¹³ Julkisen sanan neuvoston langettava päätös 4224/YLE/09, 18.2.2010.

4 VIESTINTÄVIRASTON LAUSUNTO

Viestintävirasto on arvioinut Yleisradion vuoden 2010 julkista palvelua koskevaa kertomusta suhteessa julkista palvelua koskevan lainsäädännön asettamiin velvoitteisiin. Viestintävirasto katsoo Yleisradio Oy:stä annetun lain 12 a §:ään viitaten, että kertomuksessa annettujen tietojen nojalla yhtiön julkisen palvelun toiminnan vuonna 2010 voidaan katsoa täyttäneen sille viraston valvottaviin kuuluvien säännösten suhteen lainsäädännössä asetetut vaatimukset.

Viestintävirasto toteaa, että Yleisradion kertomuksessa esitettyjen toimintaa kuvaavien mittareiden perusteella ei ole mahdollista saada kattavaa kokonaiskuvaa yhtiön toiminnan tehokkuudesta tai tuottavuudesta.